

Finansieringsnotat

Notatet beskriver finansielle forhold vedr. kommunens gæld, mulig låneoptagelse samt skattegrundlag. **Notatet er ajourført med lånedispensationer meddelt af Økonomi- og Indenrigsministeriet den 30. august 2018. Ajourført afsnit er skrevet med kursiv.**

Langfristet gæld

Kommunens samlede langfristede gæld udgør pr. 2. juli 2018 i alt 1.307,5,9 mio. kr. fordelt således:

(mio. kr.)

Lån selvejende institutioner	Lån til ældreboliger	Færge lån	Leasing-forpligtigelser	*Øvrige lån	Langfristet gæld i alt
9,2	544,1	27,4	193,0	533,7	1.307,4

* Øvrige lån er sammensat af et enkelt banklån, realkreditlån, lån til Kommunekredit.

Slagelse kommunes langfristede gæld opgjort pr. indbygger pr. 1. januar 2018, sammenlignet med landsgennemsnittet:

	Slagelse kommune	Landsgennemsnittet	Forskel
Gæld incl. ældreboliger	15.030	14.372	658
Gæld excl. Ældreboliger	6.418	4.176	2.242

Kilde: Indenrigsministeriets nøgletal

Slagelse kommunes gæld pr. indbygger er stigende, hvor landsgennemsnittet er faldende, og det gælder både for lån incl. Ældreboliger og ældreboliglån alene.

Hele låneporteføljen er omlagt til maksimal løbetid – primært i serielån. Serielån betyder, at afdragene er lige store hvert år og hvor renteudgift og ydelse derved bliver faldende, modsat annuitetslån, der har en fast ydelse med stigende afdrag og en faldende rente.

I det følgende er beskrevet muligheder og konsekvenser ved omlægning af kommunens låneportefølje til lån med afdragsfrihed og låneomlægning fra serielån til annuitetslån.

Omlægning af låneportefølje fra serielån til annuitetslån

Låneporteføljen er omlagt til maksimal løbetid og mulighederne for yderligere løbetidsforlængelse er udtømte – på kort sigt kan der opnås en nettobesparelse ved omlægning fra serielån til annuitetslån

Der er 4 variable forrentede lån, hvor der kan opnås en afdragsforskydning – to af lånene er der knyttet en renteswap på.

Tabel: Afdragsudskydelse budgetoverslagsår:

(1.000 kr.)

År	Lån 1	Lån 2	Lån 3	Lån 4	I alt
2018	-1.103	-242	-107	-113	-1.565
2019	-813	-219	-97	-103	-1.232
2020	-516	-195	-88	-94	-894
2021	-213	-171	-79	-84	-547
2022	98	-146	-69	-75	-192

Kurven knækker i 2022 for lån 1, 2027 for lån 2, 2028 for lån 3 og 2030 for lån 4

En afdragsudskyldelse vil betyde en budgetbesparelse de første år på afdrag og en øget renteudgift, dog meget beskeden. Men lånets løbetid forbliver uændret, så det betyder, at budgetbesparelsen i de første år skal indhentes senere i lånets løbetid.

Det kan ikke anbefales, at kommunens låneportefølje omlægges, hverken til lån med afdragsfrie perioder eller fra serielån til annuitetslån, da de opnåede besparelser vil være kortsigtede og en omlægning på længere sigt vil medføre store budgetmæssige udfordringer. I en periode med lav markedsrente vil det være mest fordelagtigt at få afdraget så stor en del som muligt, da det vil gavne kommunens økonomi på længere sigt.

Afdrag

Tabellen viser Slagelse Kommunes afdrag på de forskellige lånetyper.

Områder	2019	2020	2021	2022
Selvejende	417.450	185.770	181.000	185.500
Realkreditlån	270.700	274.500	278.200	282.000
Kommunekredit	42.179.057	42.239.277	42.301.111	42.368.551
Banklån	1.070.000	1.140.000	1.200.000	1.240.000
Ældreboliger	21.475.848	22.022.903	22.570.248	23.129.240
Færgelån	1.979.019	1.979.019	1.979.019	1.979.018
I alt	67.392.074	67.841.469	68.508.578	69.184.310

Afdragene på ældreboliglån og lån optaget i Kommunekredit har været stigende. Dels på grund af opførsel af nye handicap- og ældreboliger og dels på grund af bevilgede og udnyttede lånedispensationer fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Ældreboliger m.v. påvirker ikke kommunens likviditet negativt, da ydelserne på lånene hovedsageligt dækkes af huslejeindtægterne på de nye handicap- og ældreboliger.

Omlægning til lån med afdragsfrihed

En omlægning af kommunens låneportefølje til et lån med en afdragsfri periode på et år vil betyde et kurstab på 55,7 mio. kr. og en afkortning af restløbetiden på 10 år. Med afdragsfrihed i 2019 skal 616 mio. kr. afdrages i 2020-2022 med 205 mio. kr. pr. år.

Renter

Nedenstående tabel viser en prognose for renteudviklingen i løbende priser.

RENTEINDTÆGTER OG UDGIFTER (1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022
Renteindtægter	-12.600	-12.650	-12.500	-12.450
Renteudgifter	16.641	15.556	14.277	13.289
Nettorenter	4.041	2.896	1.777	839
Opkrævning af garantiprovision	-2.550	-2.250	-1.950	-1.650
Nettorenter m.v.	1.491	646	-173	-811

De samlede nettorenter udgør 1,5 mio. kr. for 2019 og er 0,8 mio. kr. mindre end prognosen for 2018. Den primære årsag er beslutningen om, at sætte satsen op for opkrævning af garantiprovision, tillige med at det blev besluttet, at opkræve garantiprovision på "gamle" garantier gældende fra 2017.

Renteindtægterne er primært renter af værdipapirer og kortfristet tilgodehavende.

Lånefinansiering i Budget 2019-2022

Renter og finansiering er i resultatopgørelsen ajourført i forhold til afdrag på eksisterende lån, likviditet m.v. Endvidere indeholder oversigten nedenstående vedr. låneoptagelse¹

Lånemuligheder 2019-2022 (1.000.kr.)	2019	2020	2021	2022
Indregnet i budgetbalance i foreløbig resultatopgørelse				
Energirenoveringer og energibesparende foranst.	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
Lån til betaling af ejendomsskatter	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
"Genbelåning" af I-lån vedr. boligpakke*	-5.200	-5.300		
I alt lån i budgetbalancen	-14.700	-14.800	-9.500	-9.500

Automatisk låneadgang

I forhold til lånerammen er der automatisk låneadgang til en række anlægsinvesteringer som f.eks. energibesparende foranstaltninger, færgeinvesteringer og havnerenoveringer, samt lån til betaling af ejendomsskatter

Specifikation, som fremgår ovenfor, er under forudsætning af, at anlægsønsker svarende til disse gennemføres i de enkelte år.

Med "Boligpakken", som over de kommende år omlægger ejendomsbeskatningen, vil det være mulighed for kommunerne at optage lån for det likviditetstab, som opstår ved at borgernes betaling af grundskyld fastfryses uanset om beregningsgrundlaget stiger. Kommunen kan således optage lån til finansiering af det "indfrosne" beløb. Ordningen er gældende allerede fra 2018, og overgår til staten i 2021, hvor det forventes at staten overtager kommunernes tilgodehavende og at et evt. kommunalt lån samtidig skal indfries.

Lånepuljer

I lighed med tidligere år er der i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen fastlagt lånepuljer for 2019, som der er mulighed for at ansøge om at få del i. Det drejer sig om:

- Lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner (ansøgt 100 mio. kr.). *Lånedispensation meddelt 60 mio. kr.*
- Lånepulje på 400 mio. kr. målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder (ansøgt 74 mio. kr.) *Lånedispensation meddelt 28 mio. kr.*
- Lånepulje på 250 mio. kr. målrettet investeringer med et effektivitetspotentiale (ikke ansøgt)
- Lånepulje på 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde (ansøgt 91 mio. kr.). *Lånedispensation meddelt 33 mio. kr.*

¹ I Notat om resultatopgørelse og budgetbalance er anført forskel mellem gældende budgetoverslag og Budgetforslag 2019-2022, mens oversigten på denne side viser den konkrete låneoptagelse (dvs. ikke ændringen). Derfor er beløbene forskellige i oversigterne.

For lånedispensationerne vedr. anlæg er der tilknyttet den betingelse, at såfremt "de ansøgte anlægsudgifter ikke realiseres fuldt ud, vil der ske en tilsvarende reduktion af den meddelte lånedispensation, således at låneprocenten for hvert projekt er uændret" samt at "lånedispensationen for 2019 kan udelukkende anvendes til anlægsudgifter, som kommunen reelt afholder i 2019, og som falder inden for puljens formål." Det vil f.eks. sige, at hvis der afholdes anlægsudgifter på det borgernære område for 50 mio. kr., vil lånemuligheden hertil være begrænset til 50/74 af 28 mio. kr. = 18,9 mio. kr.

Låneoptagelsen sker på sædvanlige vilkår, dog således at likviditetslån maksimalt kan have en løbetid på 10 år.

Der er ikke i det administrative budgetoplæg indarbejdet låneoptagelse med de nævnte dispensationer.

Finansforskydninger

Finansforskydninger	1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Frigivelse af deponering		-12.310	-12.310	-12.310	-12.310
I-lån (boligpakke)		5.200	5.300	-15.600	0
Lån til betaling af ejendomsskatter		1.000	1.000	1.000	1.000
Lån til beboerindskud		500	500	500	500
Regnskabsværn		-33.500	500	500	500
Kassevirkning		-39.110	-5.510	-26.410	-11.810

*minus er en styrkelse af kassebeholdningen

Finansforskydninger er kendte forhold som påvirker kassebeholdningen positivt eller negativt.

Der er deponeret vedrørende leasing af skoler, salg af gadelys samt enkelte garantistillelser. De deponerede beløb frigives løbende med 12,3 mio. kr. årligt, der kan specificeres med 8,9 mio. kr. vedrørende skolerne, gadelys 3,0 mio. kr. og diverse garantistillelser 0,3 mio. kr. De frigivne beløb indgår i kommunens disponible kassebeholdning.

Kommunen er forpligtiget til at yde til lån betaling af ejendomsskatter og beboerindskud. Lånene finansieres af kassebeholdningen, - dog kan lån til betaling af ejendomsskat lånefinansieres. Budgettet er reguleret i forhold til det aktuelle niveau.

Tilgodehavende ultimo 2017:	1.000 kr.
Lån til betaling af ejendomsskatter	58.549
Lån til beboerindskud	31.898

Under finansforskydninger foreslås indarbejdet modpost til regnskabsværn, der har til formål at undgå overskridelse af servicerammen som følge af overførsel af mindredgifter fra 2018 til 2019. Regnskabsværnet afsættes med 33,5 mio. kr. i 2019. Det svarer til ca. 1 % af serviceudgifterne, hvilket er den maksimale ramme for en uspecificeret reserve, jfr. Økonomi- og Indenrigsministeriets konteringsregler.

Økonomiaftalens særtilskud m.v.

Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen giver også i 2019 kommunerne nogle muligheder for at søge særtilskud og dispensation for låneregler.

Særtilskud

For 2019 er der afsat en tilskudspulje på 300 mio.kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner (jfr. § 16 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner). Kommunerne kan ansøge om tilskud fra denne pulje, og Økonomi- og Indenrigsministeriet fordeler midlerne på grundlag af følgende elementer:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer
- Særlig lav udvikling i enhedsudgifterne på kernevelfærdsområder (dagpasnings-, skole- og ældreområdet) samt anlæg

Slagelse Kommune modtager 7 mio. kr. i tilskud i 2019.

Med virkning fra 2017 er der oprettet en særtilskudspulje, som for 2019 udgør 310,9 mio. kr., jf. udligningslovens § 17. Puljen fordeles af økonomi- og indenrigsministeren efter kriterier for lavt beskatningsgrundlag og objektive kriterier for demografiske udfordringer i form af faldende indbyggertal og en stigende andel af ældre borgere, strukturelle udfordringer i form af lav befolkningstæthed og store afstande og beskæftigelsesmæssige udfordringer i form af et svagt arbejdsmarked som følge af forholdsvis få arbejdspladser i kommunen og forholdsvis store afstande til den nærmeste større by. Puljen fordeles i forhold til indbyggertallet for de kommuner, der efter disse kriterier modtager tilskud i det enkelte år. Tilskud efter § 17 kan ikke søges af kommunerne, men udmeldes af Økonomi- og Indenrigsministeriet. Slagelse Kommune er ikke blandt de 26 kommuner, der er tilgodeset i særtilskudspuljen efter § 17.

Mulighed for skatteforhøjelse/-nedsættelse

I modsætning til tidligere år er der ikke i økonomiaftalen for 2019 aftalt mulighed for at forhøje skatten uden at blive ramt af individuel sanktion, såfremt kommunerne under ét hæver skatten. En samlet skatteforhøjelse vil derfor dels betyde en generel sanktion for alle kommuner i form af nedsættelse af bloktilskudspuljen med et beløb svarende til det forhøjede skatteprovenu samt en individuel sanktion for kommuner, der hæver skatten. Den individuelle sanktion beregnes ud fra af kommunens andel af de skatteforhøjelsen og udgør det første år 75 %, hvorefter den nedtrappes over de efterfølgende 3 år.

Skattesanktions- og tilskudsordning gælder alle de skatteprocenter, som kommunen har kompetence til at fastsætte: indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift. Sidstnævnte opkræves i Slagelse Kommune udelukkende af offentlige ejendomme.

Forudsat der ikke er nogen sanktion forbundet med en skatteforhøjelse, vil en stigning i indkomstskatteprocenten fra 25,1 til 25,2 medføre et øget skatteprovenu på 12,0 mio. kr.²

---

² Tilskuds- og udligningssystemet indeholder en overudligningsordning, der indebærer, at der ved en skatteforhøjelse på 0,1 %-point vil være en forbedring af udligningen på ca. 3 mio. kr. i de efterfølgende år. Det er dog ikke en stigning, der proportionalt stiger ved større skattestigning. Endvidere vil det skrå skatteloft betyde en lidt lavere stigning i skatteprovenuet.

Kommunerne opfordres i Økonomiaftalen til at nedsætte indkomstskatten og motiveres gennem et tilskud, som inden for en samlet ramme på 250 mio. kr. i 2019 gives til kommuner, der vælger at nedsætte skatten. Tilskuddet ydes med 75 % i 2019, med 50 % i 2020/2021, samt 25 % i 2022. Hvis kommunernes samlede skattenedsættelse overstiger rammen, nedsættes tilskudsprocenten tilsvarende, således at der ikke ændres i det samlede tilskud til kommunerne. Ved evt. senere skatteforhøjelse i perioden bortfalder tilskuddet efterfølgende.

Den efterfølgende tabel viser konsekvenser for kommunens indtægter, hvis indkomstskatten sænkes fra 25,1 til 25,0 % . I beregningerne er forudsat, at den samlede kommunale ramme for tilskud til skattenedsættelser ikke overskrides.

Skattenedsættelse og indtægtstab				
Økonomisk virkning af skattenedsættelse i 2019				
Mio. kr.	2019	2020	2021	2022
Indkomstskatteprocent nedsættes fra 25,1 til 25,0				
Mindre indkomstskat	-12,0	-12,3	-12,8	-13,0
Maks. Tilskud	9,0	6,1	6,3	3,3
Netto mindre indtægt	-3,0	-6,2	-6,5	-9,7

Der skal ikke ansøges om tilskud til skattenedsættelse, men Økonomi- og Indenrigsministeriet giver ved budgetårets start meddelelse om tilskud på baggrund af de vedtagne budgetter.

Selvbudgetteret eller statsgaranteret udskrivningsgrundlag

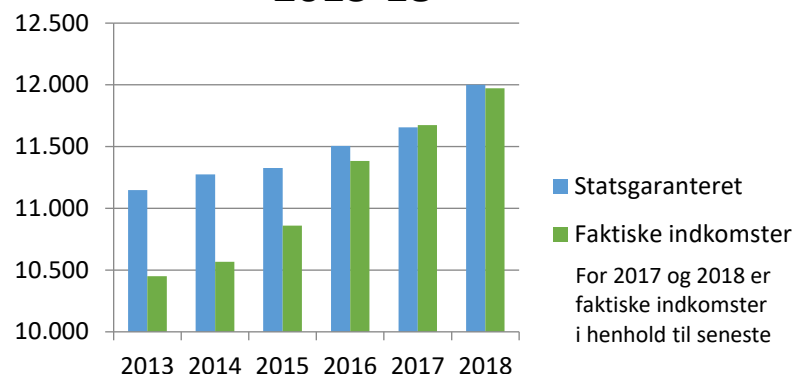
Kommunerne har i lighed med de tidligere år mulighed for at vælge selv at budgettere et udskrivningsgrundlag for 2019 eller at tage imod det "tilbud", som staten giver i form af et statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Generelt har det statsgaranterede udskrivningsgrundlag den fordel, at skatteindtægten dermed vil være kendt fra 1. juli 2018 og ikke efterreguleres senere som følge af en anden udvikling (højere eller lavere). Usikkerheden omkring skattegrundlaget er dermed fjernet. Til gengæld giver det heller ikke mulighed for at få gevinst af en eventuel gunstigere udvikling i borgernes indkomstgrundlag eller i antallet af borgere.

Efter en årrække, hvor alle kommuner i forlængelse af finanskrisen valgte det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, har stadig flere af landets kommuner nu valgt selvbudgettering. I 2018 er der således 15 kommuner – heraf er halvdelen fra Hovedstadsområdet – der har fundet det mest attraktivt at selvbudgettere.

Slagelse Kommune har siden 2009 gjort brug af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, og udviklingen har vist, at dette valg i har været fordelagtigt for kommunen. Forskellen er dog indskrænket en del gennem de seneste år, ikke mindst som følge af befolkningsudviklingen i kommunen. For 2017 og 2018 viser den aktuelle prognose således stort set samme udskrivningsgrundlag som det statsgaranterede. Figuren viser det statsgaranterede udskrivningsgrundlag sammen med det faktisk opgjorte udskrivningsgrundlag i henhold de endelige opgørelser (2 år efter indkomståret):

Mio. kr. Udskrivningsgrundlag 2013-18

Anm.: For 2017 og 2018 er de faktiske indkomster ikke endelige, men bygger på seneste prognose

Prognose for 2018-2021

Kan det – bl.a. på baggrund af befolkningsvæksten de seneste år -betale sig for Slagelse Kommune at anvende selvbudgettering i 2019 ?

Det er naturligvis et spørgsmål, der aldrig kan besvares med 100 % sikkerhed, idet forhold, der opstår i budgetåret kan bevirke ændrede forudsætninger. Det er særlig en vækst/fald i befolkningstallet, der kan have betydning, ligesom staten kan have undervurderet væksten i indkomsterne i sit skøn over udviklingen. Hertil kommer mere indirekte forhold som beskæftigelses- og erhvervsudvikling, demografi og andre forhold, der kan påvirke gennemsnitsindkomsten hos borgerne såvel lokalt som på landsplan.

Sammenlignet med den historiske udvikling er der ingen tvivl om, at selvbudgettering er kommet tættere på. I nedenstående tabel er vist den prognose for udskrivningsgrundlaget, som Center for Økonomi har udarbejdet primo august 2018, og dette beløb kan ses i forhold til det statsgaranterede grundlag.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Statsgaranteret udskrivningsgrundlag (mio. kr.) ¹⁾	11.505	11.656	12.001	12.317	12.557	12.728	13.050
<u>Egen prognose:</u>							
Udskrivningsgrundlag							
- i alt (mio. kr.)	11.384	11.675	11.972	12.013	12.222	12.536	12.841
- pr. indbygger (kr.)	145.699	148.103	151.584	151.660	153.707	157.319	160.859
<u>Forudsætninger:</u>							
Befolkning pr. 1.1. jf. Slagelse Kommune prognose	78.140	78.830	78.978	79.209	79.516	79.686	79.828
KL's skøn over stigning i udskrivningsgrundlag pr. indbygger i hele landet		1,9 %	3,6 %	0,3 %	1,6 %	2,6 %	2,5 %

1): De beløb, der for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er vist med rød skrift, er egne beregninger af det forventede garantibeløb, idet staten kun udmelder garantien for et år ad gangen.

Egen prognose af udskrivningsgrundlaget for 2019-2022 bygger dels på den befolkningsudvikling, som fremgår af kommunens egen befolkningsprognose, og dels på erfaringer af væksten i den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger i Slagelse Kommune sammenlignet med hele landet. Sidstnævnte ligger fortsat under landsudviklingen, og vil sandsynligvis også være lavere i den forestående budgetperiode. Derfor er anvendt et vækstskøn for indkomst pr. indbygger, der er 0,25 %-points lavere end KL's skøn.

Det skal bemærkes, at KL har nedjusteret vækstskøn for 2019 og 2020 i forhold til budgetlægnin-gen for et år siden. Det skyldes dels den almindelige konjunkturvurdering, som Regeringen frem-lægger i sine økonomiske redegørelser og dels de lovgivningsmæssige ændringer, der er kommet bl.a. med skatteaftalen, som blev vedtaget af Folketinget i foråret (L238).

Udskrivningsgrundlag 2019

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2019 er udmeldt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i juli 2018. Det tager udgangspunkt i skatteligningen (og antal skattepligtige) for 2016 korrigeret for ny lovgivning og fremskrevet til 2019 niveau med en samlet vækst på 11,1 %. Dermed bliver det statsgaranterede skattegrundlag i 2019 på 12.317 mio. kr. Med uændret skatteprocent på 25,1 % bliver provenuet af indkomstskatten på 3.092 mio. kr. Herfra skal dog trækkes et provenu på 1,9 mio. kr. vedrørende det skrå skatteloft.

Til sammenligning vil udskrivningsgrundlaget i 2019 i henhold til egen prognose – og dermed selv-budgettering - være på 12.013 mio. kr., hvilket med uændret skatteprocent giver et indtægtsproveneru på 3.015 mio. kr.

Udskrivningsgrundlag 2020-2022

For overslagsårene 2020-2022 kendes endnu ikke beløb for statsgarantien, men med den aktuelle prognose vil det også i disse år vil være fordelagtigt for Slagelse Kommune at vælge statsgarantien. Det er dog et tema, der fortsat skal have stor opmærksomhed i de kommende år, ikke mindst i forhold til den befolkningsudvikling, der sker.

Konklusion og indstilling

Det statsgaranterede skatteproveneru i budget 2019 og overslag 2020-2022 skønnes på ovenstående grundlag ved uændret kommunal indkomstskat på 25,1 % at blive:

1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Skatteproveneru (ved uændret pct. 25,1)	3.091.533	3.151.785	3.194.725	3.275.571
Afregning vedr. skrå skatteloft	-1.907	-1.958	-2.004	-2.047

På grundlag af ovenstående anbefales det Byrådet at vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2019.